

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

13. Attende, Fili, &c. Bulla super liberatione Episcoporum Glasquensis,
Sancti Andreæ, & Lychefeldensis, & de bonis Templariorum: anno 1308.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANNO
1308.

XIII.
Ex Archiv.
Angl. Rimer
Tom. 3. pag.
109.

Bulla super liberatione Episcoporum Glasquensis, Sancti Andree, & Lichfeldensis, & de bonis Templariorum: anno 1308.

C L E M E N S E P I S C O P U S.

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Eduardo Regi Anglie illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

Attende, Fili, & diligenter intellige verba Patris, magnitudinis Regie profectus uberes, & exaltationis incrementa felicia diligentis. Cogit Nos quidem debitum Pastoralis officii, & vincimur à dilectione nimia, qua fili carissime inter ceteros Christiane Religionis Principes, specialiter nobis conjungitur, & portaris in Apostolicæ sedis visceribus caritatis, ut personam Regiam ad actiones laudabiles, operaque salutis per quæ gratia summi Regis acquiritur, nomen Regium magnificetur in populis, & præcellæ tuæ famæ præconium exaltationis multiplicis suscipiat incrementa, teque instantius, cum velut homo ab his quæ justa sunt devias, & quæ oculos divinæ Majestatis offendunt, salutis tuæ commodis obviant, derogant, Regalibus titulis, sollicitè paternis verborum oraculis revocemus. Optamus enim, dilectissime Fili, ut quemadmodum in orbe terrarum, inter ceteros Catholicos Principes, generosi sanguinis fulgore prærutilas, sic laudabilium claritate resplendeas actionum & mentis oculis erectis ad illum, per quem honorum culmina, & Regnorum solia possidentur, ejus humiliter beneplacitis te conformes, & Progenitorum tuorum imitans laudanda vestigia, limites studeas observare justitiæ, personas Ecclesiasticas Regni tui favoris Regii ope confoveas, & protectionis tuæ præsidio tuearis à quibusvis earum molestiis, offensis, & injuriis abstinendo. Hæc profectò sunt opera in conspectu divinæ Majestatis accepta: Hoc est salubrium exercitium actionum: Hæc sunt urique studia, quæ in populis gentium, Principum gesta clarificant, & regnantium stabiliunt solia incommutabili firmamento. Dudum siquidem Venerabilis Frater noster Petrus Episcopus Sabinensis ad Regnum tuum pro quibusdam negotiis, statum pacificum & tranquillum, claræ memoriæ, Eduardi Genitoris tui, & dicti Regni tangentibus, accedens venerabiles Fratres nostros Sancti Andree & Glasquen. Episcopos, quos licet ad devotam, & instantem dicti Genitoris tui instantiam mandavisset per venerabilem Fratrem nostrum Archiepiscopum Eboracensem propter quædam horribilia, quæ de ipsis idem Genitor tuus nobis contra ipsum, pacem & tranquillitatem Regni tui intimaverat fuisse commissa, quæ ipse in sua conscientia assererat fore vera, per suas litteras & Nuncios speciales, ipse Archiepiscopi carceri mancipari, & in eo etiam detineri donec ipsos ad nostram præsentiam mandarem adduci, in gravem Divinæ Majestatis offensam, & non modicam Apostolicæ sedis injuriam, dictus Genitor tuus detinebat Regio carceri mancipatos, cum instantia ex parte nostra libertati restitui postulavit. Idem autem Rex, ejusdem Sabinensis Episcopi postulationibus annuens, præfatos Episcopos cum magna humilitate eidem Episcopo Sabinensi verbo restituit, & mandavit restitui cum ef-

fectu Apostolicæ Sedis conspectui præsentandos. Et licet præfatus Sabinensis Episcopus illos proponeret secum adducere, cum ipsum redire ad præsentiam Apostolarum nostri contingeret, eosque tunc, cum haberet inibi moram contrahere, & timeret de fuga eorum, recipere distulisset; postmodum tamen eodem Genitore tuo, viam universæ carnis ingresso, ipsos, nec non & Venerabilem Fratrem nostrum Valterum Lichfeldensem Episcopum, quem carcere detinebat, dicto Sabinensi Episcopo, ab eo requisitus, instanter restituere distulisti, asserens, prout ex dicti Sabinensis Episcopi relatione percepimus, te velle nobis super hoc per speciales Nuncios respondere. Cumque postmodum dilectum filium Magistrum Siccardum de Vairo Archidiaconum Corbariæ in Ecclesia Narbonensi, Capellanum nostrum, pro ipsorum Episcoporum liberatione, & certis aliis negotiis, ad te cum nostris litteris specialiter misissemus, tu demum hujusmodi litteris nostris tibi præsentatis per ipsum, receptis, nobis per regias litteras respondisti, quod super liberatione, vel missione dictorum Episcoporum ad nostram præsentiam cum Proceribus Regni tui, quorum præsentiam propter Guerram tuam in Scotia suscitaram, nequibas habere, quam citius posses, intendebas habere colloquium & tractatum. Supplicans, ut molestam dilationem, & consilii deliberationem hujusmodi non ferremus; quoniam habito, quam citius fieri posset consilio de prædictis, quicquid in offensa Regia dignitate, & absque exhæredatione & gravi præjudicio subditorum tuorum, & tuo fieri posset, Filiali efficere promptitudine procurares. Sicque adhuc Episcopus ipse, quod dolentes referimus, non sine tuæ salutis dispendio, & æterni Regis opprobrio, carceratos diceris detinere. Præterea alia cordi nostro de tuis actibus non indignè materia grandis turbationis accrevit, quod sicut notitiæ nostræ ex relatione plurium magnatum innouit, bona quæ Templarii in Regno tuo habent, quæ ad ordinem ipsius Templi pertinent, si bonus reperitur; Et aliâ ad dictæ sedis dispositionem plenariam pertinere noscuntur, & quæ ad manus tuas de mandato nostro posueras, non absque divinæ Majestatis offensa, & dictæ sedis injuria, diversis distribuisti personis, pro tua libito voluntatis. Verum ut ordinatio de prædictis & aliis bonis Templariorum ipsorum consistentibus per singulas partes orbis, per nos de fratrum nostrorum consilio præsentate carissimo in Christo filio nostro Philippo Rege Francorum illustre, facta dum adhuc Pictavio residentiam faceremus, tuis sensibus fiat nota, Regiam magnitudinem volumus non latere, quod per dictum Regem personis dictorum Templariorum, ac mobilibus, & immobilibus bonis ipsorum in Regno suo consistentibus, nobis liberaliter redditis, & dimissis, & manu sua ab eis ad nostram requisitionem amota, ac juncto, per suas Patentes, & diversas litteras, omnibus suis Justitiariis, & subditis, ut illis, quos ordinarem ad recipiendum prædicta, personas, & bona Templariorum ipsorum, quam citius essent requisiti per eos, traderent integraliter absque fraude, ordinavimus quod certæ personæ idonea pro inquisitione faciendâ contra ordinem, & Templarios memoratos, super execrandis excessibus, qui per ipsos commissi dicuntur, ac bonis recipiendis eorum, unâ cum Prælati ad hoc specialiter deputatis à Nobis ad idem Regnum

ANNO
1308.

tuum,

A N N O
1308.

tuum, & universas alias partes Orbis specialiter mitterentur, in quibus dicti Templarii aliquid habere noscuntur intendentes, ut ordinationi prædictæ in brevi debitus subsequatur effectus. Cum itaque ab intimis cupiamus, quod Progenitorum tuorum, qui erga Deum & Romanam Ecclesiam zelo devotionis accensi, cultum in Regnis suis augmentare Divinum, tueri Ecclesiasticam libertatem, Ecclesias & Personas Ecclesiasticas fovere Regnorum ipsorum, & protegere curaverunt, salubria eligas vestigia imitari, teque ostendas æmulatorem fervidam, per effectum, ac ejusdem tui Genitoris exemplo, qui fide præclarus in dictæ terræ subsidium transfretando pro terræ defensione prædictæ, & nostri Salvatoris injuria ulciscenda, in terra ipsa plagas sustinuit diras & vulnera, sequæ mortis periculis offerre devotis affectibus non expavit, tuas dirigas actiones, Regalem magnificentiam rogamus & hortamur in Filio Dei Patris, quatinus super dictorum liberatione Prælatorum in Parlamento, per te in proximo, ut audivimus, celebrando, sic salubri consilio dirigaris, si que nobis promptitudine devota respondeas, quod responsio ipsa grata in oculis Divinæ majestatis appareat nobis affectuibus sit accepta, & nihilominus concessione prædictorum bonorum, si qua facta sit, quæ nulla sit ipso jure, per te sine difficultate qualibet revocata, de facto, sicut de facto processit, sic in conservatione ipsorum & aliorum bonorum Templariorum eorundem, consistentium infra terminos Regni tui, efficaciter te geras & habeas, quod personæ, quas pro dictis bonis recipiendis ad idem Regnum tuum celeriter, Auctore Domino, transmittemus, bona ipsa pro dicto ordine, si ea, quæ ipsis Templariis imponuntur, inveniantur veritate carere, alioquin pro Terræ Sanctæ subsidio conservanda, pro quo fuerunt à conferentibus deputata, habere pacificè valeant & percipere fructus & redditus eorundem, & propter hoc Divinæ majestatis, cujus agitur in hac parte negotium, non incurras offensam, & in examine districti iudicis non cogaris debitam reddere rationem. Alioquin scire te volumus, quod quantumcumque personam tuam diligamus ex corde, & quantumcumque tuum, & Regni tui statum prosperum, sicut proprium, cupiamus, & qualibet tua, & Regni prædicti adversa, quæ personam nostram reputamus contingere, displiceant votis nostris & ipsis libenter paternis affectibus obviamus, detentionem Prælatorum, & devastationem bonorum ipsorum dissimulare salva conscientia non possemus, quin circa græmissa adhiberemus remedium opportunum. Cæterum quia, in adventu Capellani prædicti ad nostri Apostolatus præsentiam, Venerabilis Frater noster Arnaldus Pictavensis Episcopus, quem ad Regnum tuum pro tua, & Baronum prædictorum pace transmivimus, jam recedens de Curia versus partes ipsas arripuerat iter suum, hujusmodi litteras sibi transmivimus, per eum tuæ Celsitudini præsentandas, sibi que mandavimus quod apud te super præmissis efficaciter interponeret partes suas.

Datum apud Silvam majorem Burdegalensis Dioec. 4. Nonas Octobris Pontificatus nostri anno tertio.

A N N O
1309.X I V.
Ex. Arch.
Angl. Rimer
Tom. III.
pag. 187.

Ad Episcopum Wigorniensem, quod Regem moneat à gravaminibus Ecclesiæ abstinere, quodque Ministros ab injuriis Personis Ecclesiasticis inferendis, coerceat, nec non quod censum Ecclesiæ Romanæ debitum integraliter persolvat: anno 1309.

C L E M E N S E P I S C O P U S

*Servus Servorum Dei, venerabili fratri
Episcopo Wigornienfi, salutem & Apostolicam
Benedictionem.*

Supra montem excelsum Apostolicæ Sedis, quamvis insufficientibus meritis disponente Domino, constituti; cum de ipsius vertice montis ad infima nostræ considerationis reflectentes intuitum importabilium onerum nostræ debilitatis incumbentium humeris intuemur diligentius gravitatem multifariè multisque modis anxiamur ab intimis, qualiter illa possimus salubriter ad laudem Divini nominis supportare. Sed dum à sponso celesti qui Christus est, curam universalis Ecclesiæ, peramabilis & inclitæ sponsæ suæ, quam sibi amoris ineffabilis dulcedine copulavit, insufficientiæ nostræ commissam advertimus in mente non levi stupore deprimimur, & graviter in animo deterrimur. Verum superest nobis spes in solo auxilio divino reposita, ad quod humiliter recurrentes, devotius imploramus ut ipse, qui Ecclesiæ præfate custodiam insufficientiæ nostræ commisit, suæ libertatis beneficium gloriosum celesti sibi dono concessum nobis custodire salubriter largiatur. Ad hoc enim vocati sumus à Domino: ad hoc jugum subivimus Apostolicæ servitutis: ad hoc nostros continuè diffundimus cogitatus, ad hoc labores subimus diurnos assidue, & ad hoc infomes deducimus horas noctis, ut sui decoris gloriam & honorem, suæque pulchritudinis dotes amplissimas, in maculatas illi, qui speciosus est præ filiis hominum, conservemus. Sanè jam dudum ad nostri Apostolatus auditum, non sine grandi admiratione relatio fide digna perduxit, quod nonnulli Officiales & Ministri carissimi in Christo filii nostri Eduardi Regis Angliæ illustris eorum finibus non contenti, nec attendentes quod venerabilibus Fratribus nostris, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quos celestis altitudo consilii in Apostolicæ sollicitudinis partem assumpsit, velut capitis ejusdem Ecclesiæ membris nobilibus, & qui nostri lateris individua pars existunt, à cunctis Ecclesiæ filiis debetur reverentiæ plenitudo, sed extendentes potius ad illicita in eorum injuriam manus suas dilectis filiis nostris Neapoleoni Sancti Adriani, & Francisco Sanctæ Mariæ in Cosmedin, Diaconis Cardinalibus, & non nullis, ex dictis aliis Cardinalibus, quorum aliqui, nec non & Progenitores ipsorum de terra dicti Regis originem traxisse noscuntur: Et Procuratoribus eorundem, quibus pro dictæ sedis & nostra reverentiæ, deberent in agendis, ratione beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ obtinent, in Regno prædicto incumbentibus, ferventer assistere, graves injurias & duras molestias irrogare præsumunt, quamvis Cardinales ipsi ad promotionem eorum, quæ dicti Regis statum magnificentarent honoris, ac impediendum contrarium, si, quod absit evenire posse prospicerent, promptis animis sint parati. Præterea sensibus nostris alia profundæ turbationis causa confurgit, quod cum